

Порядок сплати податків і зборів за рахунок фізичної особи в результаті отримання фінансової послуги

Під час отримання фінансової послуги фізична особа може отримувати доходи, які згідно з нормами Податкового кодексу України від 02.12.2010р. №2755-VI (далі по тексту – ПКУ) є об'єктами оподаткування таких податків, зборів та обов'язкових платежів:

- податку з доходів фізичних осіб;
- акцизного податку по операціям з відчуження цінних паперів та деривативів;

1. Порядок утримання та сплати податку з доходів фізичної особи податку з доходів фізичних осіб.

Відповідно до ст.168 ПКУ, якщо здійснюється нарахування, виплата оподатковуваних доходів на користь фізичної особи, то до або під час виплати утримується податок з доходів фізичних осіб.

Під час отримання фінансової послуги, фізична особа може отримувати доходи, які згідно з ст.164 ПКУ є об'єктом оподаткування податком з доходів фізичних осіб, зокрема:

- проценти по депозитам фізичних осіб;
- інвестиційні прибутки від проведення операцій з цінними паперами, деривативами та корпоративними правами, випущеними в інших, ніж цінні папери, формах;
- інші види доходів, визначені ст.164 ПКУ.

Пунктом 14.1.180 ПКУ встановлено, що податковим агентом щодо податку на доходи фізичних осіб є юридична особа, яка зобов'язана нараховувати, утримувати та сплачувати податок, передбачений розділом IV цього Кодексу, до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі, вести податковий облік, подавати податкову звітність податковим органам.

Податок, який утримується з доходів фізичної особи визначається шляхом множення ставки податку на дохід. Фізична особа отримує дохід за виключенням податку з доходів фізичних осіб, а сам податок до або під час виплати перераховується до бюджету.

1.1 Порядок утримання податку з доходів у вигляді процентів на депозит.

Відповідно до ст.167 ПКУ ставка податку становить 5% бази оподаткування щодо доходу, нарахованого як процент на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок. Утримання податку з доходів фізичних осіб у вигляді процентів на депозит, згідно з Прикінцевими положеннями ПКУ, починає діяти з 01.01.2015 року.

1.2 Порядок оподаткування операцій з інвестиційним прибутком встановлено п.170.2 ст.170 ПКУ.

Нормою підпункту 170.2.9 ст.170 ПКУ встановлено, що податковим агентом платника податку, який здійснює операції з інвестиційними активами з використанням послуг професійного торговця цінними паперами, **включаючи банк**, є такий професійний торговець.

Відповідно до п.п.170.2.2 ст.170 ПКУ інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу

окремого інвестиційного активу, та його вартістю, що визначається із суми витрат на придбання такого активу з урахуванням інших норм п.170.2 ст.170 ПКУ.

При застосуванні платником податку норм підпункту 170.2.9 п.170.2 ст.170 ПКУ податковий агент - професійний торговець цінними паперами, включаючи банк, з метою визначення об'єкта оподаткування під час виплати платнику податку доходу за придбані у нього інвестиційні активи *враховує документально підтверджені витрати такого платника на придбання цих активів.*

Податок з доходів фізичної особи при виплаті Банком інвестиційного прибутку визначається шляхом множення ставки податку на дохід у вигляді інвестиційного прибутку, який в свою чергу визначається як різниця між доходом фізичної особи, отриманим від продажу інвестиційного активу та документально підтвердженими витратами на його придбання.

Ставка податку з доходів фізичних осіб від цих операцій становить 15%. Ставка податку на дохід у вигляді інвестиційного прибутку від операцій з облігаціями внутрішніх державних позик становить 5%.

Відповідно до норми п.п.170.2.2 ст.170 ПКУ запровадження обов'язку податкового агента для професійного торговця цінними паперами, включаючи банк, не звільняє платника податку від обов'язку декларування результатів усіх операцій з купівлі та продажу інвестиційних активів, здійснених протягом звітного (податкового) року як на території України, так і за її межами.

2. Порядок утримання та сплати акцизного податку по операціям з відчуження цінних паперів та деривативів.

Статтею 212 ПКУ встановлено, що операції з відчуження цінних паперів та деривативів є об'єктом оподаткування акцизним податком. Базою оподаткування акцизним податком є договірна вартість цінних паперів або деривативів, визначена в первинних бухгалтерських документах. Платниками особливого податку на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами є фізична або юридична особа - резидент або нерезидент, які проводять операції з деривативами або з продажу, обміну або інших способів відчуження цінних паперів, **крім операцій з відчуження акцій ощадних (депозитних) сертифікатів, акцій приватних акціонерних товариств, корпоративних прав в іншій, ніж цінні папери, формі, цінних паперів, корпоративних прав в іншій, ніж цінні папери, формі, емітованих нерезидентами.** Не є об'єктом оподаткування операції з цінними паперами визначеними в п.213.2 ст. 213 ПКУ, зокрема але не виключно операції з держаними цінними паперами та операції з цінними паперами емітованими Національним Банком України.

Ставка податку становить:

- 0,1 % від суми операцій з продажу поза фондовою біржею цінних паперів, що перебувають у біржовому реєстрі;

- 1,5% від суми операції з продажу цінних паперів поза фондовою біржею, що не перебувають у біржовому реєстрі;

- 5 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян за укладений дериватив (контракт) поза фондовою біржею.

Обчислення акцизного податку здійснюється шляхом множення ставки податку на договірну вартість цінних паперів, деривативів, зазначену в договорі. Податковим агентом при утриманні та перерахуванні акцизного податку до бюджету є відповідний торговець цінними паперами (ліцензіат). Податок утримується з доходів фізичної особи - продавця цінних паперів, деривативів.